

కొద్దివాడు; పెద్దవాడు

ఆపూర్వో వాక కొద్దివాడూ పెద్దవాడూ వున్నారు. కావటానికే ఇద్దరిదీ వాకే వూరయినప్పటికీ వాళ్లిద్దరూ ఎప్పుడూ కలుసుకోలేదు. అయినా పెద్దవాడితోటి కొద్దివాడికి కావలసిన పనులేముంటాయి గనక? ఉన్నా పెద్దవాడు వీడికి ఆ పనులు నెరవేర్చి పెడతాడని నమ్మటానికి వీలేదు. ఎందుకంటే ఆ పనులు నెరవేర్చినందువల్ల కొద్దివాడినుండి పెద్దవాడికి ఆటే 'లాభ' సంక్రమించకపోవచ్చు మరి—

కొద్దివాడి జీవితం రానురాను సుడిగుండాల్లో ఇరుక్కుపోసాగింది. వాడి భార్య, పిల్లలు, చుట్టాలు, స్నేహితులు, ఆత్మీయులు అంతా ఈ సుడిగుండాలకి ఒక్కొక్కరే ఆహుతి అయేటట్టుగా వున్నారు. మొత్తంమీద వాడిచాయలు, సంబంధంగల ప్రతిదీ ఏదో తెలియని పతనానికీ, నాశనానికీ గురికొచ్చింది.

దీనికి, తనఎదుటనే చెక్కుచెదరకుండా నిర్భయంగా, క్షేమంగా కావగడుపుతున్న పెద్దవాడు తనకేమన్నా సాయం చేస్తాడేమోనని అతని దృశ్యకళ్యాణం.

కొంచెంసేపు వసారాలో ఆగి విచారించాడు. తనవొళ్లు గిల్లుకోవలసివచ్చాడు. కళ్ళు ఎరుపెక్కేటట్టుచూశాడు. ఎందుకంటే వాడికి ఇల్లలేదు. కొద్దివాడు లోగడ చూచినవన్నీ చిన్న ఇళ్లే. కావటానికి యిల్లుగూడా చిన్నదే మరి. అయితేనేం మామూలు యిళ్ళకూ ఈయింట్లో ఛస్తే పోలికలేదు. అందుకే వాడు గిల్లుకొని కళ్ళు నులుముకొని చూడసోచింది అది కలగాదని తనకుతాను నిరూపించుకొనేదానికి.

కొద్దివాడికి ఆయింటోకి పోవడానికి ఎందుకో భయం వేసింది. వెనకు తిరిగిపోదామని మళ్ళాడు గూడాను. అయినా వాడు తనపనిని తీర్చుకుండా పోలేకపోయినాడు. పిరికిపడుతున్న గుండెకు ధైర్యం చెప్పుకొంటే పెద్దవాడిదగ్గరకు చేరాడు. ఇంకా నయం, చేరుకోగలిగాడు. అందుకే వాణ్ణి అభినందించి తీరాలిసిందే.

కొద్దివాడు వొచ్చేటప్పటికి పెద్దవాడు గదిలో డ్రాయరుముందు కూచుని వుత్తరాలకట్ట విప్పుతున్నాడు. ఆ దృశ్యం చూసిన తరవాత కొద్దివాడు కొద్దిగా వొణికాడు. ఎంకుకనో తెలీచుగానీ తను పెద్దవాడిదగ్గర కొద్దిసేపుకంటే ఎక్కువ వుండగూడదనీ, వుంటే తనకు పెద్ద అపాయం ఏదో తప్పక వచ్చితీరుతుందనీ, వాడికి అనిపించింది. ఈ పెద్దవాడిదగ్గరకు రాకుండా వుండాలినిం దనిపించింది. ఒచ్చిన చిక్కేమిటంటే కొద్దివాడికి ఈ పెద్దవాడినుండి మాత్రమే కాగలపని ఒకటుంది.

పెద్దవాడు వీడికి కుర్చీచూపి కూచోమన్నాడు. వాడు భయపడి కూచోలేదు. అయితే కూచోకుండానూ వుండలేదు. కూచునీ కూచోనట్లు అంటి అంటనట్లు ఏక్షణాన్నయినా పరిగెత్తడానికి అనువుగావుండే వాలులో కూచున్నాడు. నిజంగా పిచ్చెక్కేస్థితి దాపరించింది. అందులో పెద్దవాడు ఏదో వెదుకుతున్న షోజులో కన్నార్పకుండా చూస్తున్నాడు. కొద్దివాడు మాపులు భరించలేకపోయినాడు. కళ్ళు దించుకోవాలిసాచ్చింది పాపం!

పది నిమిషాలు పెద్దవాడు కొద్దివాడివైపు చూశాడు. కొద్దివాడి పని కొద్దిసేపట్లో తేల్చిపారేద్దామని పెద్దవాడు కొంచెంకాలం వాడికి ప్రత్యేకం చూచాడు. దురదృష్టవశాత్తూ కొద్దివాడు దాన్ని వినియోగించుకోలేకపోయాడు.

రాబోయేముందు కొద్దివాడు పెద్దవాడితో మాట్లాడవలసిన మాటలూ, ధానమూ వొకటికి నాలుగుదఫాలు రిహార్సు చేసుకొనే చేసుకొన్నాడు. అయితే పాపం అంతశ్రమా పెద్దవాణ్ని చూసేటప్పటికి పనికిరాకుండా పోయింది. చివరికి వాడి నోటినుండి మాటరావటమే బ్రహ్మాండమైంది. పెద్దవాడితో మాట్లాడటానికి, కనీసం పెద్దవాడికి సమీపంలో కూచుండే దగ్గర తనకూడా తనకులేదని వాడు నమ్మకంగా నిర్ణయించుకొన్నాడు. నెవరో తెలియక పెద్దవాడు తన్నుగురించి పెద్దగా అనుకొంటున్నా మోననే అభిప్రాయం వాడికి చప్పునకనిగింది. షోనీ దీ న్నయినా చెప్పాలికి నోరు పెగిలిచావదుగదా కర్మం!

“కాఫీ తాగుతారా?” అన్నాడు పెద్దవాడు.

నిజానికి వాడికి బాగా ఆకలిగావుంది. ఆ సమయాన వాడికి కాఫీ అవసరం ఎంతయినావుంది. అయినా తన అవసరాన్ని బెటపెట్ట దలచుకో లేదు. అంతకొరలో బెటపడటం మర్యాదలక్షణం గాదని ఎప్పుడో నేర్చుకొన్నాడు.

వీటన్నిటిమాట కేంగానీ కొద్దివాణ్ని మరీ దిగ్భ్రాంతుణ్ని చేసిందల్లా పెద్దవాడు తనమీదవాడిన మర్యాదసూచిత వాచకం. మొదట్లో అనుకొన్న దేమిటంటే, అసలు పెద్దవాడు తనతో మాట్లాడతాడా? పోనీ తనవేపన్నా చూస్తాడా? అని చూశాడు. మాట్లాడటానికి ప్రయత్నించాడు, చివరికి మాట్లాడాడుగూడా. తనే మాట్లాడలేకపోయాడు.

కుర్రాడు తెచ్చిన కాఫీని పెద్దవాడు తాగి ప్లాస్కు ముందుకు నెట్టాడు. తనకు కాఫీ నిజంగా అవసరమనే విషయం ఈ పెద్దవాడు కనిపెట్టించాడా ఏమిటి కొంపతీసి? పెద్దవాళ్ళకు ముఖ కవళికలనుబట్టి మనిషి తత్వాలను తెలుసుకోగల సూత్రాలు తెలుసుగావును? లేకపోతే ఇంబాక తను వొద్దని చెప్పినా ఇప్పుడు మళ్ళీ ప్లాస్కు తనవేపుకి నెట్టడం ఎందుకు జరుగుతుంది?

పెద్దవాడు కాఫీ తాగి వక్కచూరపోట్టించించి కొద్దిగా వేసుకొని, సిగరెట్టు ముట్టించాడు. పెద్దవాడు విచిత్రమైన మనిషిగా కనిపించాడు. —తనయితే వక్కచూరపోట్లాన్ని చించి, వేసుకొని, ఛస్తే అట్లా పైనబెట్టడు. చాక్కాజోబీలో వేసుకొంటాడు. కాకపోతే హాడ్లొ దోపుకొంటాడు. పైనంటే ఎవరయినా అడిగితే తప్పనిసరిగా పెట్టాలిసాస్తుంది. దాచుకొంటే ఏ చిక్కువుండదు. అధవా ఎవరన్నా తెగించిఅడిగితే “నాదగ్గర లేదు” అని చెప్పొచ్చు. కనీసం యిట్లాంటి చిన్నచిన్న విషయాలుగూడా ఈ పెద్ద వాడికి తెలియవేమిటా అని విస్తుపోయాడు. లోపల—లోలోపల నవ్వు కొన్నాడు.

కొద్దివాడికి సిగరెట్టు తాగా లనిపించింది. సిగరెట్టుపెట్టె డ్రాయరు మీదనే వుంది. హాయిగా వొక సిగరెట్టుతీసి వెలిగించుకోవొచ్చు. కానీ ఆపాటి ధైర్యం నిలువునా లేదు. జోబీ అంతా వెలికాడు. సగంతాగి ఆర్పి దాచిపెట్టుకొన్న బీడీ తగిలింది చేతికి. ఏముఖంబెట్టుకొని పెద్దవాడిముందు ఈ ఎంగిలిబీడీ కాల్చటం? అసలు తను పెద్దవాడిముందు బీడీ కాల్చటమేమిటి?

పోనీ సిగరెట్లయితే మాత్రం.....? అట్లా తాగటానికి పెద్దహక్కు లేవో వుండాలని కొద్దివాడు అంచనా వేశాడు. అప్పటికీ వుండబట్టలేక వొకటి రెండుసార్లు డ్రాయరు మీదికి చెయ్యిపోనిచ్చి పెద్దవాడిముఖంవైపు ఆతురతగా చూశాడు—ఫలితాలకోసం. ఆసించిన ఫీల్లింగ్స్ను పెద్దవాడి ముఖంలో లేవు. పెద్దవాడు ఏమీఎరగనట్టుగా మామూలుగా తన వుత్తరా లేమిటో చూసుకొంటున్నాడు.

ఒకసారి తెగించి కొద్దివాడు సిగరెట్లుపెట్టెదాపులోకి చేతిని పోనిచ్చాడు. అదేఫోర్సులో చేతిని నాలుగంగుళాలు పోనిచ్చినట్లయితే సిగరెట్లుపెట్టె అండేది. తెలియకుండానే వాడిచెయ్యి వెనక్కు వచ్చేసింది. అట్లా వచ్చినందుకు వాడు సిగ్గుపడవలసింది. కాకపోగా తన్నుతాను అభినందించుకొన్నాడు. ఇంకొకసారి సరాసరి పెట్టెమీదికి చేతిని పోనిచ్చి వేళ్ళతో పెట్టెను పట్టుకొన్నాడు. అయితే పాపం సిగరెట్లు తీసుకోలేక పోయాడు, అట్లా వూరకే సిగరెట్లుపెట్టె పట్టుకొనివుంటే బాగుండదని—తనలో ఏమీలేనట్టు మామూలుగా, పెట్టెను ఆటూఇటూ తిప్పాడు, తిరగా బోర్లా వేశాడు. నిలువుగానూ, అడ్డంగానూ నిలుచో బెట్టాడు. ఇంత హేరాన పడి అరఘంటకాలం ఖర్చుపెట్టిన తరువాతగానీ కొద్దివాడు పెద్దవాడికి సంబంధించిన సిగరెట్లను ముట్టించలేకపోయాడు. అప్పటికీ పెద్దవాడు యామన్నా అనుకొంటాడేమోనని లోపల పిరికిపడుతూనే వున్నాడు.

పెద్దవాడు ఏమీ అనలేదు. “ఇదిగో వక్కచూర వేసుకోండి” అన్నాడు పైగా పొట్లాన్ని ముందుకు నెట్టి. పెద్దవాడు వట్టి తెలివితక్కువ వాడికిమల్లే కొద్దివాడికి కనిపించాడు. ఆసమయాన డబ్బువిలువ పెద్దవాడికి చింతాకంతయినా తెలీదని కొద్దివాడు నిర్ణయించిపాగేశాడు. ఏం అంతంత ఖరీదుగల సిగరెట్లు తాగకపోతే? బీడీలు కాల్చరాదా? పోనీ బేర్సు కాల్చరాదా? బంగారమల్లే వుంటయ్యి బేర్సు—వాటికేం?

“ఏం పనిమీద వచ్చారండీ?” అన్నాడు పెద్దవాడు. కొద్దివాడు వణుకును తొక్కిపెడుతూ ముఖంమీదికి ప్రశాంతత తెచ్చుకోవాలని ప్రయత్నించి వెధవముఖం వేశాడు. తనలోని ఇన్ ఫీరియారిటీ కాంప్లెక్సును దాచుకోలేకపోయాడు.

“ఆ... ఏమీ లే...దం...డీ! ...వూ...రికే చూద్దా...మని”

ఇప్పటికే కొద్దివాడిచొక్కా కొద్దిగా తడిసింది చమటతో. నరాలు ప్రయత్నంలేకుండానే వణికినై. కొంచెం దగ్గి బాగా మాట్లాడాలని ప్రయత్నించాడు. అయితే అది ప్రయత్నంగానే వుండిపోయింది. కార్యరూపం దాల్చలేదు.

కొద్దివాడికి అక్కడ వూపిరిసలపలేదు. వాడికి కళవలసిన గాలి అక్కడ లేనేలేదు. తనపని చాలా ముఖ్యమయిందే కావొచ్చు. అది ఈ పెద్దవాడివల్లనే జరగవలసి వున్నప్పటికీ—తను వచ్చిన పనేమిటో పెద్దవాడికి చెప్పలేదు. చెప్పగల తాహతులేదు మరి—

“వస్తానండీ... నమస్కారం”

కొద్దివాడు పెద్దవాడికి దణ్ణంబెట్టి బెటికి వచ్చేశాడు. ఇంటి ఆవరణ దాటినతతవారే వొక్కసారి ముక్కులనిండుగా గాలిపీల్చి వొదిలి తేలికపడ్డవాడయినాడు.